

1848-ban a Tizenkét pont egyik legfontosabbika a "felelős minis-
terium", vagyis a parlamentnek felelős kormány felállításának a kö-
vetelése volt. Síralmas és szegyenletes, hogy a mai magyar kormány
nem ilyen. Nincs bizalmunk benne.

Kossuth Lajos szobránál

A törvényhozás épülete előtt helyénvaló megállapítani: az ország-
gyűlés ma nem követi a kossuthi reformországgyűlések példáját.

Pedig az ország helyzete határozott lépéseket követel meg a par-
lamenttől: a gazdaság körültekintő és a távlatokat szem előtt tartó
szabályozására, a kormány működésének gondos ellenőrzésére és olyan
intézményes politikai változtatásokra van szükség, amelyek szavatolják
a társadalom különböző rétegeinek és csoportjainak a jogos érdekeit,
az állampolgárok emberi és politikai jogait. Elvágott követeljük: ne
akadályozzák tovább független társadalmi és érdekképviseleti szerve-
zetek szabad alakítását. Követeljük alkotmánybíróság felállítását
és az emberi jogok garanciáinak beiktatását egy kidolgozandó új al-
kotmányba.

A parlament azonban ma sem összetételében, sem működésének felté-
teleiben nem alkalmas feladatai ellátására. Ezért új választójogi
törvényt kell kidolgozni, és eszerint kell megtartani az új, szabad
választásokat - már politikai pluralizmus alapján. Addig is sürgő-
sen változtatni kell a képviselők közérdekű tevékenységét bénító
szabályokon.

Ilyen értelemben foglalt állást az értelmiség sok kiválóságát is
magában foglaló Magyar Demokrata Fórum mintegy ötszáz résztvevője
január végén. A Fórum Nyilatkozatát - hivatalos hírközlés agyonhall-
gatta, illetve elferdítette, úgy tüntetve fel, mintha a Fórum nyitott
kapukat döngetett volna. Felháborító, hogy a kommunista párt Politikai
Bizottsága nem ~~átállt~~ átálltotta ellenséges kezdeményezéseknek minő-
síteni a Magyar Demokrata Fórumot, valamint a fiatal értelmiség vita-
fórumait, klubmozgalmát. Ez az öntelt és rövidlátó döntés is világo-
san jelzi: legfőbb ideje, hogy megszűnjék egy szűk klikk mindenhatósága.

A kommunista párt a parlament felé helyezte magát, és semmiféle
törvény nem szabályozza a módot, ahogyan a magának követelt vezető
szerepet betölti. Az országgyűlés életre keltésének, az igazi demok-
rácia megteremtésének előfeltétele ezért - a sajtószabadság mellett -
a párt közjogi és politikai szerepének, hatáskörének törvényi meghatá-
rozása, a törvény keretei közé szorítása.

Ady Endre mintegy 80 évvel ezelőtt "a hazugság házának" nevezte az
akkori magyar parlamentet. Síralmas és szegyenletes, hogy a magyar
parlamentarizmus ma még azon a szinten sincs, mint évszázadunk elején
volt.

A Bem József téren

A magyar szabadságharc lengyel hőisének szobránál vessünk számot
helyzetünkkel a mai Európában. A két történelmi korozak minden külön-
bözősége ellenére szívet dörmesztően pajzsolódik ki egyfajta párhuzam:
1848-ban nem tudtunk rétalálni azoknak a szlovák, cseh, szerb, horvát
és román hazafióknak a kezére, akik a maguk nemzeti céljaiért a közös
Habsburg elnyomás ellen küzdve a szövetségeseink lehettek volna. A
zsarnokság elbánt velünk, de akik a császárnak bizva ellenünk fordult-
ak, jutalmul ugyanazt kapták, mint büntetésül mi magyarok. A zsarnok-
ság korunkban is egyenként próbál megtörni bennünket. Kelet-Európa
mozdulatlan volt 1956-ban, amikor mi harcoltunk, és mi sem mozdultunk,
amikor 1968-ban eltiporták Csehszlovákiában az ébredező szabadságot.
És vajon nem álltak-e egymagukban a Szolidaritás zászlaja alá gyűlt
lengyel barátaink? Hiába 36 milliós nemzet a lengyel, egymaga áll,
amíg vele együtt nem mozdul Magyarország, Csehszlovákia, Kelet-Német-
ország, Románia, sőt Krájkna és a Baltikum is.

De legyünk tudatában: mind több kemény ötlől döngeti a vastag fa-

lakat, rázza a rozsdásodó rácsokat. Versóban él és küzd a Szolidaritás, Prágában elnémíthatatlan a Charta '77 lelkiismeretet ébresztő szava, meg-megmozdulnak Kelet-Berlin, Lipcse, Drezda, sőt Riga, Tallinn és Moszkva másfépp-gondolkodói is. Brassó munkásai, Temesvár diákjai megmutatták, hogy diktátora a románságot is egyre bajosabban tudja a nemzeti gyűlölködés és a sovinizmus mákonyával bódulatban tartani. Köszöntjük társainkat a közös küzdelemben!

Ez a politikai küzdelem megköveteli, hogy ismerjük meg egymást és egymás tapasztalatait, alakítsuk ki közös elgondolásainkat a szabad és független Közép-Európa jövőjéről, és cselekedjünk együttesen. Ehhez mindenképp nekünk magunknak, a valódi demokrácia és a nemzeti függetlenség magyar híveinek kell egyöntetű álláspont-ra jutnunk a legfontosabb kérdésekben.

Egyel legyen tisztában: bármennyire is akar is bizonyos megújulást a mai szovjet vezetés, Közép-Kelet-Európa és benne hazánk sorsa elsősorban népeink összefogásától függ.

A független sajtó munkatársainak felhívása március 15. alkalmából

A demokratikus ellenzék idén is részt vesz a hagyományos, független március tizenötödikei felvonuláson, a szabad sajtó ünnepén, és erre hívja fel a szabad szó minden hívét.

Demonstrálni kívánjuk, hogy a 140 évvel ezelőtti magyar demokratikus forradalom fontos követelései máig sem teljesültek. A sajtószabadságot, a valódi népképviselői országgyűlést és a hatékonyan munkálkodó parlamentnek csakugyan felelős kormányt még ki kell vívni. ~~Es~~ Nem valósult meg az ország igazi függetlensége sem.

Demonstrálni kívánjuk továbbá együttérzésünket Románia elnyomott népeivel. Követeljük, hogy adják meg az erdélyi magyaroknak az őket megillető kulturális és politikai jogokat. Üdvözlőlevelünket küldjük a demokráciától megfosztott összes kelet-európai népnek.

Kérünk mindenkit, hogy a tavalyihoz hasonló fegyelmezettséggel vegyen részt a felvonuláson, Találkozunk március 15-én Petőfi szobránál, ahol 12 óra 30 perckor helyezük el koszorúnkat.

Transzparensre írható jelmondatok

Kivivjük a szabad sajtót!
Több jogot a parlamentnek!
Pártiktatúra helyett jogrendet!
Hatékony érdekképviselőket!
Védelmet a magyar kisebbségeknek!
Leállítani Nagymarost!

Skandalizáló jelmondatok

Kivivjük a szabad sajtót!
Szabad választásokat!
Több jogot a parlamentnek!
Nem bizunk a kormányban
Kádárt nyugdíjba, a pártot kordába!
Nincs szükségünk pártgyámságra
Ötvenhat a miénk!
Hagyják a link dumát, mentsék meg a Dunát!

További jelmondatok transzparensre /ha lesz elég/

- Független sajtót, valósághű tájékoztatást!
Le a cenzúrával, le a szájkosárral!
Nem kell a pártirányított sajtó
- Árnyékparlament helyett valódi népképviselőket!
Új választójogi törvényt!
Meddig lesz szavazógép az országgyűlés?
- Kik felelnek a válságért?
Felelős nemzeti kormányt
- Független szakszervezeteket!
Önálló ifjúsági szervezeteket!
- Támogatást az erdélyi menekülteknek!
- Éljen a lengyel Szolidaritás!
- Éljen a Szabad Románia Szövetsége!
Éljen a kelet-európai ellenállás akcióegysége!
- Tisztelet Ötvenhat vértanúinak!
- Takarékosságot a Honvéd utcában!
Tengiz nem a mi ügyünk

M I T K I V A N U N K ?

- I. Magyar sajtó-, szólás-, lelkiismereti, oktatási és társulási, szövetkezési szabadságot!
- II. Népképviselői demokráciát a törvényhozó, a végrehajtó és a bírói hatalom minden szintjén!
- III. Tárgyalásokat a szovjet katonai alakulatok kivonásának feltételeiről és határidejéről - a Szovjetunió jogos önvédelmi érdekeinek figyelembevételével!
- IV. Emberi és nemzetiségi jogokat a határainkon túl élő magyaroknak!
- V. Baráti együttműködést Közép-Kelet-Európa népeivel egy későbbi konföderáció reményében!
- VI. Magyarország társadalmi, gazdasági és kulturális bekapcsolódását az európai népek közösségébe!
- VII. Egyenlő és stabil működési feltételeket a magán-, a szövetkezeti és az állami vállalkozásoknak!
- VIII. A hatalomtól független, demokratikusan működő szakszervezeteket, paraszti, kisiparos, kisvállalkozó és kiskereskedő érdekvédelmi szervezeteket, művészeti és tudományos szövetségeket!
- IX. Emberhez méltó létfeltételeket, államilag garantált létminimumot az elszegényedett rétegeknek!
- X. Intézményes és társadalmi fellépést a nemzeti, faji és felekezeti gyűlölködés megnyilvánulásaival szemben!
- XI. Alternatív szolgálat bevezetését a kötelező fegyveres katonai szolgálat helyett, a bebörtönzött katonai szolgálatmegtagadók szabadonbocsátását!
- XII. Állami környezetvédelmi program demokratikus megvitatását, az autonóm környezetvédő tevékenység előtti akadályok elhárítását!

1848, 1918 és 1956 szellemében követeljük a nemzeti demokratikus hagyományok ápolását, március 15. és az októberi évfordulók pirosbetűs Ünneppé nyilvánítását, új köztársasági címer kidolgozását.

Kelt Budapest, 1988. március 15.

DEMOKRATA
Független politikai
lap

1848-1988

MAGYAROK!
POLGÁRTÁRSÁK!
BARÁTAINK!

A magyar társadalom önszerveződése megkezdődött. A független társadalmi csoportok - a nemzeti önrendelkezés elve alapján - autonóm és demokratikus Magyarországot megteremtésén munkálkodnak. Küzdelmük nem elszigetelt, közösséget és együttműködést vállalnak Kelet-Európa elnyomott népeinek hasonló törekvéseivel. Sorsunk, történelmi múltunk és jelenünk tapasztalatai ösztönöznek. Közös politikai akaratunk létrehozhatja a nemzeti szuverenitáson talaján álló egységes és igazságos európai jogállamok találkozó közösségét.

Ennek szellemében nagy nemzeti ünnepünk 140. évfordulója alkalmából az elnyomott nemzeteknek és magunknak egyaránt követeljük tehát:

- a sajtó szabadságát a cenzúra eltörlését
- a valódi népképviseleti parlament megválasztását
- a többpártrendszer és a népszavazás politikai intézményének visszaállítását
- a törvényhozó és végrehajtó hatalom szétválasztásával a jogállamiság intézményének megteremtését
- az új, demokratikus alkotmány létrehozását
- az emberi és polgári jogok sérthetlenségét
- a politikai foglyok szabadságát
- az érdekképviselet jogi garanciáit
- a kisebbségi kérdések törvény által szavatolt megoldását
- az egyesülési, gyülekezési és szólásszabadság következetes betartását
- az országunkban állomásozó megszálló haderők kivonását
- az emberi szabadság és méltóság mindennemű korlátozásának eltörlését.

Követeléseink kapcsán ismételten felhívjuk a figyelmet hazánk elmélyült és átfogó politikai és gazdasági válságára. Ennek a súlyos helyzetnek a következménye a szélekkörü társadalmi elégedetlenség, a növekvő infláció, a szociális juttatások és ellátások drasztikus csökkenése, az egészségügyi, oktatási és tudományos munka és szolgáltatás színvonalának hanyatlása, a szellemi, alkotói válság kiteljesedése, a kulturális erőtér általános elöretörése, a társadalom erkölcsi és morális állapotának hanyatlása, a nemzettudat elvesztése, a népesség rohamos csökkenése, az elhalálozások és öngyilkosságok számának növekedése, az alkoholizmus, a kábítószer és a bűnözés terjedése, melyek együttesen magunkban hordozzák a magyarság általános jövőképtének és cselekvőképességének elsorvadását.

Ezekért az okokért és következményekért a kizárólagos és kollektív politikai felelősség a magyar kommunista pártot terheli.

Nemzeti megújulás a társadalmi bárbeszéd során újjászülendő demokratikus társadalmi csoportok és közösségek egységes kezdeményezésétől és összefogásától várható.

Cselekedjünk együtt márciusi eszményeinkért!
Csatlakozzunk a magyar demokratikus mozgalmak küzdelmeihez!

Budapest, 1988. március 15.

MAGYAR DEMOKRATIKUS IFJÚSÁG

"Hiába minden szép és jó beszéd,
Ha meg nem fogjátok az elejét,
Ha a kezdetnél el nem kezditek...
Sajtószabadságot szereztetek."

Petőfi

A Petőfi téren

Annak a szobra előtt állunk, aki számára minden szabadságjogok elseje a sajtó szabadsága volt. Szalmas és szőgyenletes, hogy országunk és társadalmunk mai nap is nélkülözi ezt.

Nincs sajtószabadság ott, ahol a hírközlés minden eszköze egy központilag irányított gépezet kezében van. Nincs sajtószabadság ott, ahol az újságok csak a tegnapi hatalmasok bűneinek egy részéről írhatnak. Nincs sajtószabadság ott, ahol párt hivatalnokok adagolhatják a népnek az igazságot és a való tények ismeretét: ma egy keveset, holnap tán kicsivel többet, de a teljes igazságot sohasem, ha az a hatalom érdekét sérti.

A két éve hozott új sajtótörvény szemfényvesztés: látszatra a nyílt tájékoztatást szavatolja, valójában a hatalom hájtékoztatási monopóliumát erősíti meg.

Megfogadjuk Petőfi Sándornak ezen a márciusi napon: kivívjuk még az igazi sajtószabadságot. A hídfőállást, amiből kiindulhatunk, már birtokba vettük: bármily szerény formában is, de évek óta él, létezik, gyarapszik a független sajtó, a szemizet. A demokratikus értelmiség java erőt mind bátrabban ostromolja a tekintélyuralom állásait. Szülessenek holnapra újabb független kiadványok, támadjanak független közösségek és szervezetek!

Ezzel a reménnyel, ezzel az elhatározással induljunk el most szabadsághőseink emlékhelyei felé. Utunk Batthyány Lajos és Nagy Imre emlékmécséséhez, onnan Kossuth szobrához, majd Bem tábormok emlékművéhez vezet. A Lenin körutat, a November Hetedike teret és a Marx teret nem érinti.

Batthyány Lajos és Nagy Imre emlékmécsésénél

Két kivégzett magyar kormányfőre emlékezünk e helyütt. Mindketten a nemzet akaratát testesítették meg forradalmuk viharában. Mindketten az ország haladásáért, a zsarnokságtól való megszabadulásáért és függetlenségéért vállalták a nemzettől kapott megbízatásukat. Mérséklettel és méltósággal töltötték be tisztüket, és méltósággal fogadták végül a halált az ellenforradalom hóhérkezőtől.

Gróf Batthyány Lajos nevére, akit a nemzet sohasem szűnt meg tisztelni, a kiegyezést megkötő Ausztria már nem dobált sarat. Nagy Imre nevét azonban még ma, holtan után harminc évvel is gyalázza az a rezsim, amely pedig azt állítja, hogy kiegyezés, "közmegegyezés" köti össze a társadalommal.

A társadalom nem egyezett ki Nagy Imre és mártírtársai gyilkosai-
val. Legfeljebb tudomásul vette a külső túlerővel létrehozott hely-
zetet, mert semmit sem tehetett ellene. A hatalomnak azonban 32 év
után végre valóságosan ki kell egyeznie a nemzettel, a társadalom-
mal. Ennek az egyezségnek két alapfeltétele: Ötvenhat forradalmának
elismerése, és azoknak a személyeknek a végleges távozása a közélet-
ből, akik 1956/57 fordulóján az öszszegéssel és kivégzésekkel kezdtek,
a hatvanas-hetvenes években a társadalom politikai és erkölcsi meg-
nyomorításával, félrevezetésével folytatták, mára pedig gazdasági
és morális-politikai válságba juttatták az országot.

Nagy Imrét azok vonták - úgymond - "felelősségre", akik ma leg-
feljebb üres szavakkal és csak félig-meddig ismerik el saját fele-
lősségüket az ország bajaiért, de nem hajlandók levonni ebből a
személyre szóló következtetéseket. Rugaszkodnak hatalmukhoz, noha
már-már reszketeg aggok.

